

'De boer is een meditant'

In hoeverre vormt de serie lezingen die Rudolf Steiner in 1924 hield, de Landbouwcursus, een inspiratiebron voor boeren, tuinders of onderzoekers anno 2014? Deel 7: Carlijn Geluk (38) van De Meander in Brummen. *Tekst en foto's: Gineke de Graaf*

Carlijn Geluk heeft op verschillende bedrijven gewerkt en is sinds 2013 ondernemer bij De Meander in Brummen. Op dit veelzijdige, kleinschalige tuinbouwbedrijf werken zes ondernemers samen: Marrie Nijsingh en Henk Wansink, Carlijn Geluk en Thomas Grosshanten, Fred Thus en Carla Schunck-Hoefnagels.

(Rudolf Steiner, Landbouwcursus, pag. 65): 'Laten we eens kijken naar een boer die over zijn akker loopt, zo'n boer die in de ogen van een geleerde niet geleerd is. Ja, die geleerde zegt wel dat een boer dom is, maar in werkelijkheid is dat niet waar, om de eenvoudige reden dat een boer – neemt u mij niet kwalijk, maar het is zo – eigenlijk een meditant is. Wat hij afmediteert in zijn winternachten is werkelijk heel veel. En inderdaad maakt hij zich iets eigen als een

soort verwerven van geestelijk inzicht. Hij kan het alleen niet uitspreken. Het is iets wat plotseling opduikt. Je loopt door het veld, en ineens is het er. Je weet iets, en je probeert het dan uit. Ik heb dat tenminste in mijn jeugd steeds weer ervaren toen ik onder boeren leefde. Het is werkelijk zo. En bij deze dingen moet eigenlijk worden aangeknoopt. Van het louter intellectuaal-moeten we het niet hebben; dat brengt ons niet tot zulke diepten.'

Carlijn: "Dit citaat van Steiner las ik in het Engels, in een scriptie. En hoewel ik het stukje kende uit de Landbouwcursus, trof het mij deze keer extra diep. Misschien was het 't poëtische van de Engelse taal ... mijn hart ging open toen ik het las. Want dit beschrijft precies wat ik ook vaak ervaar tijdens het werk: ik ben in gedachten, ik mijmer wat en dan valt mij iets in, een ingeving, een idee, waar ik enthousiast van word. Ik zie dat als in gesprek zijn met de bedrijfsindividualiteit."
"In de negen jaar dat ik op een ander BD-bedrijf (De Horsterhof) heb gewerkt, heb ik gemerkt dat het een heel proces is om in verbinding te komen met een bedrijf. Het duurde jaren voordat ik mijn eigen plek en rol binnen het bedrijf had gevonden, en een verhouding ertoe en een verbinding ermee had ontwikkeld. De laatste paar jaar daar

merkte ik dat ik steeds meer 'vanzelf' wist hoe ik de dingen wilde aanpakken. Dat zijn geen spectaculaire zaken, maar alledaagse dingen. Zo was ik bijvoorbeeld een keer mest aan het opladen en uitrijden over het land. Het land bij huis was klaar, maar ik had nog genoeg mest liggen voor een verderop gelegen weiland. Het was najaar en de jaren ervoor hadden we kwakkelwinters gehad, even leek het 'nu of nooit'. Toen ik twijfelde

A L S I N S P I R A T I E B R O N

over wel of niet doorgaan, wist ik ineens: ik stop er nu mee, in februari komt er nog een vorstperiode en dan is er nog een mogelijkheid om mest uit te rijden. Ik had daar gewoon een rotsvast vertrouwen in. En zo was het ook, het weiland heb ik in februari gedaan."

"Nu ik sinds vorig jaar op De Meander ben, ben ik opnieuw in een proces van een ver-

binding opbouwen met het bedrijf. Ik weet door mijn ervaring op De Horsterhof dat het een hele weg is en daardoor kan ik daar nu bewust vorm aan geven. Wat wil er hier ontwikkeld worden? Wat wil ik hier ontwikkelen? Hoe meer ik me verbind met het bedrijf, hoe meer de ontwikkeling van het bedrijf, van de bedrijfsindividualiteit en mijn eigen ontwikkeling in wisselwerking zijn. Soms

moet ik me eerst aan iets stoten, voordat er een idee ontstaat. Dan ontstaat het als een antwoord op een vraag. Toen ik merkte dat ik vaak niet wist waar de andere mensen op het bedrijf mee bezig waren, heb ik voorgesteld dat we elke dag bij de koffiepauze even een rondje maken, waarbij ieder vertelt wat hij of zij aan het doen is. Dat doen we nu. Niet uitgebreid hoor, gewoon kort. Ik word daar heel blij van. Het is zo'n mooi moment elke dag, er komt dan even een andere sfeer, gezamenlijke concentratie, aandacht. Het werkt heel verbindend."

"Afgelopen vrijdag had ik een moment waarop ik dacht: ik heb nog een uurtje, zal ik dit of dat of dat gaan doen? Allemaal dingen die moeten gebeuren. En opeens viel me in: het is vandaag de goeie dag om paardenbloemen voor het preparaat te plukken. Een heel gewoon, maar tegelijk magisch moment. Ik kan me dan verwonderen en ook dankbaar zijn, het is een cadeautje. Samen met de kinderen heb ik toen geplukt."

"Zo wil ik er graag in staan: waarnemend en contact makend, ik heb het vertrouwen dat dan de weg zich wijst." ☺